

Postadres Postbus 24, 9410 AA Beilen
Telefoon (0593) 53 92 22
Internet www.middendrenthe.nl
E-mail gemeente@middendrenthe.nl

De raadsfractie van de PvdA
t.a.v. mevrouw T. Posthoorn
t.posthoorn@middendrenthe.nl

Bezoekadres
Beilen Raadhuisplein 1
ma, wo, vr 8.30 – 16.30
di 8.30 – 14.30
do 8.30 – 20.00
Smilde Elzenlaan 10
ma 8.30 – 12.00

Datum: 15 juni 2020
Behandeld door: Tiny van Hoek
Zaaknummer: 1791988
Onderwerp: Antwoord artikel 33-vragen drijvend
zonnepark De Mussels

Uw brief van: 08-06-2020
Uw kenmerk:
Bijlagen:
Verzonden op: 1 juli 2020

Geachte mevrouw Posthoorn,

Op 8 juni 2020 heeft u artikel 33-vragen gesteld over de voorlopige vergunning die is verleend voor het drijvende zonnepark aan de Mussels in Beilen. Hieronder geven wij u antwoord op uw vragen.

Vraag 1

In de raadsbrief vinden wij een zonneladder. Deze zonneladder is volgens de opstellers van de raadsbrief gebaseerd op de inbreng van inwoners tijdens het participatietraject. Kunt u uitleggen op welke manier de zonneladder van MD tot stand is gekomen en waarom de gemeenteraad niet betrokken is bij het vaststellen van de zonneladder?

Antwoord:

In de raadsbrief van 12 mei 2020 staat hoe de zonneladder tot stand is gekomen:

‘Met het vaststellen van de Duurzaamheidsvisie heeft uw raad de voorkeur uitgesproken om eerst zoveel mogelijk zon op dak te realiseren. Daaraan is een hoge ambitie, 200 Tj, gekoppeld. Ook heeft u uitgesproken ruimte te willen creëren voor kleinschalige zonneparken en voor kleine windmolens bij bijvoorbeeld agrarische bedrijven.

Hiermee heeft u een begin gemaakt met het vaststellen van een voorkeursvolgorde voor het toepassen van duurzame energieopwek. Namelijk als eerste zon op dak, daarna kleinschalige zonneparken en kleine windmolens, en daarna pas grootschalige zonneparken.

Tijdens de dialoogsessies die we gehouden hebben in het kader van de Duurzaamheidsvisie, hebben onze inwoners aangegeven waar ze ruimte zien voor zonneparken. Ook daaruit blijkt ook een voorkeursvolgorde. Inwoners vinden het belangrijk dat de daken voorrang krijgen (trede 1 van de zonneladder van de NMF). Ook werden infrastructurele werken genoemd (trede

1 NMF), bijvoorbeeld bermen en geluidswallen. Meervoudig landgebruik werd genoemd: bijvoorbeeld het VAM-terrein (trede 1 NMF). Industrierreinen werden genoemd (trede 1 NMF). Ook het gebruiken van restgronden (trede 2 NMF). Zandwinplassen werden vaak genoemd als goede locatie voor zonneparken (trede 2 NMF). Ook werd benoemd dat waardevolle landbouwgrond (trede 4 NMF) en de toeristische waarde (treden 3 en 4 NMF) gekoesterd moeten worden. (bron: Participatiedocument Duurzaamheidsvisie)

Wij leiden daaruit af dat onze inwoners de voorkeur geven aan de tredes 1 en 2 van de zonneladder van de NMF. Bij de tredes 1 en 2 van de NMF is sprake van locaties die als het ware 'over' zijn, of geen andere functie hebben. De zogenoemde no regret-locaties. Dit zijn locaties waar een zonnepark zodanig weinig uitstraling heeft, dat je er niet snel spijt van zult hebben. En we leiden uit de dialoogsessies af dat er bij de tredes 3 en 4 van de NMF een zorgvuldige afweging moet plaatsvinden, omdat waardevolle landbouwgrond en de toeristische waarde gekoesterd moeten worden.

We hebben al deze informatie (het idee van de zonneladder van de NMF en alles wat we hebben opgehaald) samengevoegd en daaruit volgt dan de zonneladder voor Midden-Drenthe.'

Wij hebben hetgeen de raad heeft uitgesproken in de Duurzaamheidsvisie als leidraad genomen en vervolgens uit alle opgehaalde informatie de zonneladder gedestilleerd. Wij hebben ingestemd met deze zonneladder omdat deze voortvloeit uit de uitgangspunten die de raad heeft vastgesteld.¹ Wij hebben uitdrukkelijk slechts voor zover het onze eigen bevoegdheid als college betreft ingestemd met de zonneladder. Het verlenen van een tijdelijke vergunning zoals die voor het drijvende zonnepark is een bevoegdheid van het college. Wij gaan de zonneladder ter instemming voorleggen aan de raad in het kader van de tender, of wanneer eerder een aanvraag om een permanente omgevingsvergunning in trede 3 wordt gedaan. Deze situatie heeft zich op dit moment nog niet voorgedaan.

Vraag 2

Op 25 april 2019 is de motie 'In behandeling nemen aanvraag drijvend zonnepark op zandwinplas' besproken en in stemming gebracht. De initiatiefnemers verzochten het college om direct na vaststelling van het duurzaamheidsbeleid en mits deze aan het vastgestelde beleid voldoet een verklaring van geen bezwaar te geven aan het drijvend zonnepark aan de Mussels. Tijdens het bespreken van de motie heeft wethouder Schipper verklaard dat hij dit drijvende zonnepark gelijkstelt met grondgebonden zonneparken en dat het college niet van plan is om dit park voorrang te geven. De PvdA vraagt zich af wat er in de tussentijd veranderd is, wat is de reden dat deze aanvraag nu wel naar voren wordt geschoven en een voorkeursbehandeling krijgt? De motie is overigens met 7 stemmen voor en 14 stemmen tegen afgewezen.

Antwoord:

Het antwoord op deze vraag is te vinden in de raadsbrief van 12 mei 2020:

'Wij zijn van mening dat ook initiatieven in trede 3 niet moeten wachten op de tender. De gemeente Midden-Drenthe kent een bloeiende agrarische sector, maar de druk op de agrarische gronden is hoog. Vanuit de agrarische sector is daarom de wens geuit om agrarische gronden zoveel mogelijk te onttrekken voor de ontwikkeling van zon. Ook tijdens de inwonerssessies kwam dit naar voren. Vanuit zuinig ruimtegebruik is het dan ook logisch om

¹ Bij de behandeling van de motie waarnaar in vraag 2 wordt verwezen, tijdens de raadsvergadering van 25 april 2019, had een afvaardiging van de raad deze exacte voorkeursvolgorde al benoemd.

eerst zoveel mogelijk in te zetten op de gronden zoals genoemd onder trede 3 van de zonneladder van Midden-Drenthe. Er kan binnen deze gronden dubbel gebruik ontstaan en de landschappelijke impact is minimaal. En niet te vergeten: uit de inwonerssessies blijkt dat er draagvlak voor is.

Als deze initiatieven moeten wachten op de tender, wordt de mogelijkheid dat ze daadwerkelijk van de grond kunnen komen steeds kleiner, doordat de SDE-subsidie steeds verder afgebouwd wordt.

Let wel: deze initiatieven moeten wat ons betreft te allen tijde wel voldoen aan het Klimaatakkoord (streven naar 50% lokaal eigendom), het Manifest zonneparken Noord-Nederland en de Gedragscode zon op land.

Daarom hebben wij besloten, omdat dit onze bevoegdheid als college is, dat aanvragen om een omgevingsvergunning voor zon op onbenutte bebouwde locaties, infrastructurele werken, verweesde gronden (bijvoorbeeld langs infrastructurele werken), industriële plassen en pauzelanden niet hoeven te wachten op de tender en dus in afwachting van de start van de tender al in behandeling worden genomen, mits zij voldoen aan het Klimaatakkoord, het Manifest en de Gedragscode.'

Vraag 3

In de vastgestelde duurzaamheidsvisie lezen wij het volgende: 'Zonneparken worden zorgvuldig ingepast. Initiatiefnemers zoeken samen met omwonenden en relevante stakeholders naar een optimum, door op elk van de inpassingseisen te streven naar een zo hoog mogelijke score. Omwonenden denken en profiteren mee'. Kunt u aangeven hoe Groen Leven aan de inpassingseisen invulling heeft gegeven?

- Hoe is het participatietraject verlopen, op welke manier hebben omwonenden meegedacht over dit plan?
- Op welke manier wordt dit zonnepark landschappelijk ingepast?
- Hoe is de financiële participatie van inwoners geregeld?
- Hoe wordt rekening gehouden met een zorgvuldige ecologische inpassing?
- Op welke manier is de netinpassing geregeld?
- En in welke mate en hoe draagt dit zonnepark bij aan de lokale economische ontwikkeling?

Antwoord:

In het voortraject heeft GroenLeven een bewonersbijeenkomst gehouden, waarvoor ook raadsleden waren uitgenodigd. De opmerkingen die tijdens deze avond zijn gemaakt, heeft GroenLeven meegenomen in het verdere ontwerp.

De zandwinplas is al goed landschappelijk ingepast. Er is niet tot nauwelijks zicht op de plas en het zonnepark vanuit omliggende percelen.

Op de financiële participatie komen we terug in ons antwoord op vraag 6 en 7.

GroenLeven heeft door een ecologisch adviesbureau een ecologische quickscan laten maken, op basis waarvan de ligging van en de hoeveelheid panelen is bepaald.

GroenLeven heeft in een eerder stadium netcapaciteit gereserveerd voor het zonnepark en kan het dus aansluiten op het net.

Op de vraag in hoeverre het zonnepark bijdraagt aan de lokale economische ontwikkeling geven we antwoord bij vraag 8.

Vraag 4

In de duurzaamheidsvisie is vastgelegd dat de gemeente Midden-Drenthe een maatschappelijke tender grootschalige zonne-energie gaat uitwerken. Door het wegstemmen van de motie van 25 april 2019 heeft de raad het college verzocht om te wachten met het verlenen van een vergunning voor dit park totdat de maatschappelijke tender is uitgewerkt. Wat is de overweging van het college geweest om deze wens van de raad terzijde te schuiven?

Antwoord:

Op 25 april 2019 was de tender nog niet in beeld, maar zaten we nog middenin de inwoners- en stakeholdersessies voor de Duurzaamheidsvisie. In de raadsvergadering verzochten de fracties die tegen de motie stemden, het college om eerst alle opgehaalde input te analyseren, om te luisteren naar de inwoners. Om dit te vertalen in de Duurzaamheidsvisie en pas daarna een besluit te nemen over de aanvraag van het drijvende zonnepark. Dit hebben wij gedaan. Wij verwijzen naar ons antwoord op vraag 1.

Vraag 5

Een belangrijk uitgangspunt in de duurzaamheidsvisie is: 'Wij houden de touwtjes zelf in handen en de opbrengsten van de duurzaam opgewekte energie blijven zoveel mogelijk in de regio. De ambitie is 50% in bezit van de inwoners'. Waarom is de term 'ambitie' in de raadsbrief afgezwakt naar een 'streven naar' 50%?

Antwoord:

Wij verstaan onder 'streven naar' hetzelfde als 'ambitie'. Wij maken ons als college sterk voor 50% lokaal eigendom.

Vraag 6

De ambitie van het College is dat 50% van alle grootschalige zonneparken in het bezit komt van de inwoners. Wat gaat Groen Leven ondernemen om deze ambitie waar te maken en wat is de rol van het college om de ambitie van 50% bezit voor de inwoners waar te maken?

Antwoord:

Het antwoord op deze vraag is te vinden in de raadsbrief van 12 mei 2020:

'Om te kunnen garanderen dat onze inwoners voldoende mee kunnen profiteren van dit zonnepark, hebben wij met GroenLeven een overeenkomst gesloten. Daarin staat dat een lokale partij (zoals een energiecoöperatie) uitgenodigd zal worden om mede eigenaar te worden van het project. Mocht dit niet goed van de grond kunnen komen, dan zal GroenLeven een aanzienlijke bijdrage doen in een gebiedsfonds. Daarnaast kunnen de direct omwonenden met korting zonnepanelen aanschaffen voor op hun daken. En uiteraard zal GroenLeven eventuele planschadeclaims volledig vergoeden.'

Als college faciliteren en ondersteunen we GroenLeven hierbij. We doen dit samen met de provincie.

Vraag 7

Wat zijn de consequenties als het Groen Leven niet gaat lukken om de 50% inwonersparticipatie te halen?

Antwoord: de 50% inwonersparticipatie wordt gehaald als het park voor minstens 50% verkocht kan worden aan een lokale entiteit, zoals een energiecoöperatie. Het komende half jaar gaan wij samen met GroenLeven en de provincie onderzoeken of dit haalbaar is. Mocht dit niet haalbaar zijn, dan stort GroenLeven een aanzienlijk bedrag in een Gebiedsfonds. Deze brief is niet de plaats om concrete bedragen te noemen. Bovendien is het op dit moment nog niet aan de orde, omdat we nog onderzoeken of het park lokaal aangekocht kan worden.

Vraag 8

Als het niet lukt om 50% van het zonnepark te verkopen aan de inwoners, dan komt er een gebiedsfonds, hoe gaat het college ervoor zorgen dat het bedrag dat in het gebiedsfonds wordt gestort gelijk staat aan de waarde van 50% bezit en waarde van de opbrengsten voor de inwoners?

Antwoord: GroenLeven heeft risicovol geïnvesteerd in het zonnepark. Het is daarom niet realistisch om van GroenLeven een bijdrage van 50% van het rendement in een Gebiedsfonds te verwachten, zonder daarbij ook risico over te nemen. Deze constructies komen alleen maar voor wanneer van het begin af aan risicodragend mee ontwikkeld wordt door een lokale entiteit. Dat is hier niet aan de orde. 50% lokaal rendement is in dit geval dan ook alleen mogelijk door aankoop van het park door een lokale energiecoöperatie. Mocht dit niet lukken, dan komt er zoals gezegd alsnog wel een aanzienlijk bedrag in een Gebiedsfonds. Het is geen 50%, maar wel een groot deel van het rendement van het zonnepark. Met dit bedrag kunnen lokale duurzaamheidsprojecten van de grond komen en kan de energietransitie toegankelijk worden voor iedereen, ook voor mensen met een smalle beurs. Door de overeenkomst die wij met GroenLeven hebben gesloten, is verzekerd dat de samenleving meeprofiteert. Omdat dit aansluit bij de wens van de raad, hebben wij besloten de omgevingsvergunning te verlenen.

Informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Tiny van Hoek, beleidsmedewerker fysieke leefomgeving, te bereiken op maandag, dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdagochtend via telefoonnummer (0593) 53 92 96.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Midden-Drenthe,

de secretaris,

de burgemeester,